

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 och 20 § trafikförsäkringslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att bestämmelserna om medverkan i trafikförsäkringslagen ändras. Samtidigt föreslås att bestämmelsen om att trafikförsäkringsersättning förvägras i sådana fall då fordonet har använts för brott stryks.

Dessutom föreslås att 7 § förtydligas genom att utformningen ändras.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Trafikförsäkringslagen

Skada som till följd av användning av motorfordon åsamkats person eller egendom ersätts enligt trafikförsäkringslagen (279/1959) från den trafikförsäkring som meddelats fordonet. Trafikförsäkringen svarar gentemot den passagerare som lidit skada för det som den skadevällande föraren enligt skadeståndslagen (412/1974) och de skadeståndsrättsliga principerna är ansvarig för.

I 7 § anges grunderna för förvägran eller jämkning av ersättning som baserar sig på trafikskada. Sakinnehållet i paragrafen reglerades genom lagen om ändring av 7 och 20 § trafikförsäkringslagen (374/1979), som trädde i kraft den 1 januari 1980. Ändringarna hänförde sig till ändringen av bestämmelserna om trafikfylleri i 23 kap. strafflagen (960/1976). I 7 och 20 § företogs ändringar av teknisk natur genom lagen om ändring av 7 och 20 § trafikförsäkringslagen (656/1994), som trädde i kraft den 1 september 1995. I fråga om passagerares medverkan ändrades bestämmelsen i 7 § 3 mom. genom en lag (584/2002), som trädde i kraft den 1 juli 2002 så, att en passagerare som befinner sig i ett fordon i regel skall ha rätt till ersättning vid personskada, fastän föraren har gjort sig

skyldig till grovt rattfylleri. Ändringen innebär att bestämmelsen i högre grad motsvarar första, andra och tredje trafikförsäkringsdirektivet (72/166/EEG, 84/5/EEG och 90/232/EEG).

I 7 § 1 mom. bestäms att om den som drabbats av trafikskada har medverkat till uppkomsten av skadan, kan hans ersättning för andra skador än personskador nedsättas eller förvägras, i enlighet med vad som kan tillräknas honom och det sätt varpå fordonet fördes samt övriga omständigheter som inverkar på skadan. Har någon uppsåtligen eller av grovt vållande åsamkat sig personskada, utges ersättning härför endast i den mån övriga omständigheter medverkat till att skadan uppkom.

Beträffande saksador bedöms innebörden av den skadelidandes medverkan vid trafikskador alltid enligt första meningen i 7 § 1 mom. Vid ersättning av personskador bedöms innebörden av den skadelidandes eget beteende däremot på grundval av både den andra meningen i det nämnda momentet och de egentliga bestämmelser om medverkan som ingår i de övriga momenten i 7 §. I praktiken kommer bestämmelsen i andra meningen i 7 § 1 mom. i fråga oftast i samband med ersättning av trafikskador som åsamkats fotgängare och cyklister.

Enligt 2 mom. skall ersättning förvägras en

skadad som varit i ett fordon, fastän han visste eller borde ha vetat att fordonet åtkommit olovligen. Ersättning för skada betalas inte heller i regel då fordonet användes för brott som inte var ringa eller om skada förorsakats då fordon användes för brott som avses i 2 mom. och skadan drabbar en däri delaktig person som inte befann sig i fordonet. Ersättning kan emellertid betalas om synnerligt skäl föreligger.

I 7 § 3 mom. finns särskilda bestämmelser om grovt rattfylleri och en särskild bestämmelse om passagerares rätt till ersättning.

I 4 mom. finns bestämmelser om medverkan gällande förare vid andra än i 3 mom. avsedda fall av framförande under påverkan av rusmedel. I 5 mom. finns bestämmelser om medverkan vid skador som inträffat när fordonet stått stilla.

I 20 § bestäms om regressrätt för trafikförsäkringsbolag.

1.2. Europeiska unionens lagstiftning

Europeiska unionens lagstiftning innehåller fyra direktiv om trafikförsäkring. Av betydelse för denna proposition är rådets direktiv 72/166/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet (första trafikförsäkringsdirektivet), rådets andra direktiv 84/5/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsförsäkring för motorfordon (andra trafikförsäkringsdirektivet) och rådets tredje direktiv 90/232/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om ansvarsförsäkring för motorfordon (tredje trafikförsäkringsdirektivet).

I artikel 3 i det första trafikförsäkringsdirektivet bestäms om medlemsstaternas skyldighet att vidta de åtgärder som är nödvändiga för att fordon som är normalt hemmahörande inom dess territorium skall omfattas av ansvarsförsäkring. Försäkringens omfattning och villkor skall bestämmas inom ramen för dessa åtgärder. Enligt punkt 2 i artikeln skall varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att försäkringsavtalet skall täcka även bl.a. förlust eller skada som orsakas inom en annan medlemsstats territorium

enligt där gällande lag.

I artikel 1.1 i det andra trafikförsäkringsdirektivet sägs att försäkringen skall omfatta både saksador och personskador. Punkt 2 i artikeln innehåller bestämmelser om minimiersättningens belopp.

Enligt artikel 2.1 första stycket i det andra trafikförsäkringsdirektivet skall varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att lagregler och villkor i vissa försäkringsavtal inte skall, såvitt avser tillämpningen av artikel 3.1 i det första trafikförsäkringsdirektivet, tillämpas på ersättningskrav från tredje man som orsakats skador vid en trafikolycka. Detta gäller de avtal utfärdade i enlighet med artikel 3.1 i det första trafikförsäkringsdirektivet som föreskriver att försäkringen inte omfattar fordon som nyttjas eller förs av

1) personer som inte har uttryckligt eller underförstått tillstånd härtill,

2) personer som inte har körkort för det ifrågavarande fordonet, eller

3) personer som bryter mot lagstadgade tekniska föreskrifter rörande fordonets skick och säkerhet.

Enligt andra stycket får bestämmelser eller villkor som avses i första stycket första strecksatsen dock göras gällande gentemot personer som frivilligt färdats i det fordon som orsakat skadorna, om försäkringsgivaren kan bevisa att dessa personer känt till att fordonet var stulet.

Enligt tredje stycket skall medlemsstaterna kunna avstå från att tillämpa bestämmelserna i första stycket beträffande olyckshändelser som inträffar inom deras territorium, om och i den utsträckning den skadelidande kan erhålla ersättning för skadan från ett socialförsäkringsorgan.

I artikel 2.2 bestäms att om ett fordon har stulits eller tillgripits med våld, får medlemsstaterna föreskriva att det organ som avses i artikel 1.4 skall betala ersättning i försäkringsgivarens ställe under de förutsättningar som anges i punkt 1 i denna artikel. Om fordonet är normalt hemmahörande i en annan medlemsstat, kan detta organ inte framställa krav mot något organ i den medlemsstaten.

I artikel 1 i det tredje trafikförsäkringsdirektivet sägs att utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.1 andra stycket i di-

rektiv 84/5/EEG, skall försäkringen ersätta personskador som drabbar alla passagerare med undantag av föraren.

1.3. Föreslagna ändringar

Bestämmelserna om medverkan till brott i 7 § 2 mom. trafikförsäkringslagen inrymmer bestämmelser med stöd av vilka ersättning inte betalas i sådana situationer där fordonet användes för brott som inte var ringa. Undantagsbestämmelsen i artikel 2.2 andra stycket i det andra trafikförsäkringsdirektivet tillåter bara att bestämmelserna eller villkoren görs gällande gentemot personer som frivilligt färdats i det fordon som orsakat skadorna, om försäkringsgivaren kan bevisa att dessa personer känt till att fordonet var stulet. Bestämmelsen i 7 § 2 mom. trafikförsäkringslagen stiftades innan Finland tillträdde EES-avtalet. När trafikförsäkringslagen anpassades till trafikförsäkringsdirektiven genom lagen om ändring av trafikförsäkringslagen (361/1993) ändrades inte det aktuella momentet, utan det togs in sådant det löd i lagen om ändring av 7 och 20 § trafikförsäkringslagen (374/1979). Momentet bör ändras till den del det inte är förenligt med trafikförsäkringsdirektiven.

Paragrafens struktur utformades i samband med ovan nämnda lagändring. I detta sammanhang föreslås att paragrafen förtydligas genom att bestämmelserna delvis omstruktureras.

Samtidigt föreslås att bestämmelserna om försäkringsbolags regressrätt i 20 § ändras så att de i sak motsvarar de föreslagna bestämmelserna i 7 §.

I propositionen föreslås inte någon ändring av den grundläggande utgångspunkten att den skadelidande i praktiken i regel förvägras rätt till försäkringsersättning, om han samtidigt har gjort sig skyldig till grovt rattfylleri eller olovligt brukande av fordon. Detta gäller oavsett om brottet står i ett kausalitetsförhållande till skadan. Vid beredningen av förslagen har det framförts att det bör prövas

närmare om en dylik sträng påföljd kan betraktas å ena sidan som skälig för den skadelidande och å andra sidan som tillbörlig med hänsyn till de allmänna skadeståndsrättsliga principerna. Vid beredningen av denna proposition har det dock inte varit möjligt att i vidare omfattning bedöma behoven av att ändra de grundläggande principerna för trafikförsäkringssystemet. Avsikten är att detta skall göras i samband med den totalreform av trafikförsäkringslagen som inleds inom den närmaste framtiden.

2. Propositionens verkningar

De föreslagna ändringarna leder till att försäkringsbolagens ersättningsutgifter ökar något i sådana fall av trafikskador där den som lidit skada befunnit sig i ett fordon som använts för ett brott som inte är ringa eller när skadan drabbat en person som varit delaktig i brottet men som inte befunnit sig i fordonet. Den obetydliga ökningen av kostnaderna beräknas inte ha någon nämnvärd inverkan på trafikförsäkringspremierna.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Företrädare för justitieministeriet och Trafikförsäkringscentralen har hörts i samband med beredningen.

Riksdagens trafikskadenämnd behandlade regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 7 § trafikförsäkringslagen (RP 54/2002, TrUB 9/2002 rd). I samband med behandlingen i utskottet konstaterade remissinstanserna att 7 § 2 mom., som gäller förvägran av ersättning på basis av brottslig verksamhet, kan strida mot det andra trafikförsäkringsdirektivet (84/5/EEG). Vid ett diskussionsmöte med utskottet konstaterades att en ändring av momentet och vissa andra behövliga ytterligare ändringar omedelbart skulle börja beredas vid social- och hälsovårdsministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

7 §. Det föreslås att bestämmelserna i gällande 1 mom. överförs till de nya 1 och 2 mom. så, att det nya 1 mom. innehåller bestämmelser om medverkan i personskador och det nya 2 mom. bestämmelser om medverkan i saksador.

I 1 mom. föreslås bestämmelser om hur rätten att få ersättning på grundval av trafikförsäkringen påverkas om någon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vållat sig en personskada påverkar. Har någon uppsåtligen vållat sig en personskada, skall försäkringsbolaget i regel inte vara skyldigt att betala ersättning. Ersättningen till den som genom grov oaktsamhet medverkat till att en personskada uppkommit skall kunna nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Bestämmelsen motsvarar i sak andra meningens i gällande 1 mom. Enligt bestämmelsen kan ersättning förvägras eller kan ersättningen nedsättas på grundval av förarens eller passagerarens klandervärda beteende eller klandervärdigt beteende av någon annan som skadats i trafikolyckan.

I fråga om passagerare ersätter den nya bestämmelsen bestämmelsen om medverkan i sista meningens i 3 mom., där det sägs att ersättningen till en passagerare på basis av hans egen medverkan till skadan kan nedsättas enligt vad som anses skäligt, om han när skadan inträffade befann sig i fordonet med den förare som avses i 3 mom. Bestämmelsen om förvägran eller nedsättning på basis av medverkan kan tillämpas t.ex. när den som lidit skada varit passagerare i ett fordon där föraren gör sig skyldig till grovt rattfylleri. Den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. skall kunna tillämpas även på fotgängare eller cyklister som genom grov oaktsamhet har orsakat eller medverkat till att en skada uppkommit.

Jämfört med nuläget har 1 mom. kompletterats med en möjlighet att ta hänsyn till skäligheten när ersättningen nedsätts på basis av medverkan. Bl.a. den skadelidandes ålder eller otillräcklighet eller nödsituationer kan beaktas. Vid skälighetsprövningen beaktas

dock inte skadans verkningar i fråga om den skadelidandes förmögenhetssituation eller hur pass allvarlig skadan är.

I 2 mom. ingår en motsvarande bestämmelse som i första meningens i 1 mom. om förvägran eller nedsättning av ersättning för skadad egendom på basis av medverkan. Språkliga ändringar föreslås i momentet.

Inom ersättningspraxisen har ersättningen till den skadelidande vid trafikskador som baserar sig på uppsåtlighet i allmänhet förvägrats helt vid såväl person- som egendomsskador. Avsikten är att de bestämmelser som föreslås i 1 och 2 mom. inte skall ändra gällande ersättningspraxis.

I det nya 3 mom. föreslås bestämmelser om ersättning till skadelidande när person- eller egendomsskadan har inträffat i ett fordon som olovligt tagits i bruk och den skadelidande visste eller borde ha vetat att fordonet tagits i bruk olovligen. Innehållet i bestämmelsen motsvarar gällande 2 mom. i fråga om skador som inträffat i samband med olovligt brukande. Det föreslås emellertid att den gällande bestämmelsen om användning av fordonet för brott skall slopas. Det föreslagna 3 mom. motsvarar då bättre undantagsbestämmelsen i artikel 2.2 andra stycket i det andra trafikförsäkringsdirektivet. I momentet har dessutom företagits språkliga ändringar, som inte påverkar innehållet i sak jämfört med motsvarande gällande bestämmelse. Genom lagen den 12 juli 2002 om ändring av 28 kap. strafflagen trädde de nya bestämmelserna om olovligt brukande i 28 kap. 9 a—9 c § strafflagen i kraft den 1 oktober 2002. I 3 mom. föreslås i analogi med rubriken för 28 kap. strafflagen benämningen "olovligt bruk" för brott på grund av vilka ersättning på basis av trafikförsäkringen skall kunna förvägras. Bestämmelsen i momentet skall kunna tillämpas om rekvisitet för ett i 28 kap. 9 a—9 c § avsett brott uppfylls (bruksstöld av motordrivet fortkaffningsmedel, grov bruksstöld av motordrivet fortkaffningsmedel, lindrig bruksstöld av motordrivet fortkaffningsmedel). Bestämmelsen i 3 mom. skall också tillämpas om rekvisitet för stöld enligt 28 kap. 1 § strafflagen eller grov stöld enligt

2 § uppfylls. Momentet skall dessutom kunna tillämpas på sådana fall där brottsrekvisitet för olovligt brukande enligt 28 kap. 7 § strafflagen uppfylls och skadan har inträffat medan ett fordon har använts olovligen. Det kan röra sig om olovligt brukande enligt paragrafen när ett fordon ursprungligen har ställts till förfogande enligt hyresavtal eller något annat tillstånd men inte återlämnats enligt överenskommelse utan användningen av fordonet har fortgått olovligen. För att ersättning skall uteslutas förutsätts dock inte någon anmälan om brott. Försäkringsbolaget skall vid behov kunna påvisa att brottsrekvisitet har uppfyllts. Tillämpningsområdet för momentet omfattar också sådana situationer där barn tar i bruk ett fordon utan föräldrarnas tillstånd. Förvägran eller betalning av ersättningar avgörs i sista hand enligt prövning i enlighet med rättspraxisen och från fall till fall.

I likhet med nuvarande 2 mom. gäller det föreslagna 3 mom. både person- och egendomsskador. Enligt den gällande och den föreslagna bestämmelsen skall ersättning kunna betalas av särskilda skäl. Exempelvis motpartens skuld till trafikolyckan kan berättiga till ersättning. Avsikten är dock inte att ändra gällande praxis.

Som 4 mom. föreslås gällande 3 mom. ändrat så att den sista meningen om passagerarens medverkan stryks som obehövlig. Dessutom föreslås att mängden alkohol i utandningsluften, vilken gäller alkoholhalten i blodet, ändras från 0,60 mg till 0,53 mg alkohol per liter. Ändringen motsvarar förslagen enligt regeringens proposition med förslag till

lagar om ändring av 23 kap. strafflagen, 76 § vägtrafiklagen och 7 och 20 § trafikförsäkringslagen (RP 90/2002 rd). I momentet föreslås också språkliga ändringar, som inte påverkar innehållet i sak.

Det föreslås att gällande 5 mom., som gäller personskador som uppkommit i ett stillastående fordon, överförs till det nya 6 mom. I momentet föreslås språkliga ändringar och rättelser av teknisk natur. Vid bedömning av den skadelidandes andel i skadan samt betydelsen av andra omständigheter som inverkar på skadan skall enligt paragrafen skälighetsprövning tillämpas. Avsikten är att tillägget inte skall ändra paragrafens innehåll i sak.

20 §. I paragrafen ingår bestämmelser om trafikförsäkringsbolags regressrätt. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det motsvarar de föreslagna bestämmelserna i 7 § 1 och 3 mom. Det föreslås att den punkt i momentet som gäller förövande av annat brott än åtkomst av fordon slopas. Dessutom föreslås att grovt vållande ersätts med grov oaktsamhet. I enlighet med det nya 7 § 4 mom. föreslås 0,53 mg per liter som alkoholhalt i utandningsluften.

Bestämmelsen i 2 mom. bibehålls oförändrad.

2. Ikraftträdande

Den lag som ingår i propositionen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen av den 26 juni 1959 (279/1959) 7 och 20 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 7 § i lagarna 374/1979 och 548/2002 och 20 § i nämnda lag
374/1979 och i lag 656/1994, som följer:

7 §

Har någon uppsåtligen vållat sig en personskada, betalas ersättning endast i den mån övriga omständigheter bidragit till att skadan uppkom. Har någon av grov oaktsamhet medverkat till uppkomsten av den personskada han lidit, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

På basis av den skadelidandes medverkan kan ersättningen för egendomsskada nedsättas enligt vad som anses skäligt eller förvägras med beaktande av den skuld som ligger den skadelidande till last och övriga omständigheter.

Har person- eller egendomsskada inträffat när den skadelidande befunnit sig i ett fordon som olovligen tagits i bruk och den skadelidande visste eller borde ha vetat att fordonet tagits i bruk olovligen, betalas den skadelidande ersättning av fordonets trafikförsäkring bara av särskilda skäl.

Har någon lidit personskada vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller han hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller har han förorsakat skadan då han annars har framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, betalas ersättning från fordonets trafikförsäkring bara av särskilda skäl.

Har någon lidit personskada vid framförande av fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel i andra än i 4 mom. nämnda fall, kan den ersättning för personskadan som betalas honom nedsättas beroende på vilken andel han hade i skadan.

Har personskada uppkommit medan fordonet stod stilla och har den icke inträffat i samband med att fordonet stannades eller sattes i gång, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som kan anses skäligt med beaktande av den skadelidandes andel i skadan och övriga omständigheter som inverkade på skadan.

20 §

Har motorfordonets ägare, förare eller passagerare uppsåtligen eller av grov oaktsamhet förorsakat skadan eller har skadan förorsakats genom oaktsamhet under färd med fordon som olovligen tagits i bruk eller har någon förorsakat skadan vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller hade han minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft eller har han förorsakat skadan då han annars framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, och betalar i sådant fall trafikförsäkringsbolaget i

ersättning för skada ett belopp, som mottagaren har rätt att kräva av den skadeståndsskyldige, övergår denna rätt till bolaget. Ovan avsedd skadeståndsskyldighet bestäms enligt de grunder som stadgas i 2 och 4 kap. skadeståndslagen (412/74).

Avtal, varigenom bolaget emot den skadeståndsskyldige förbehåller sig rätt utöver vad som bestäms i denna paragraf, är ogiltigt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 18 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Lag

om ändring av trafikförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i trafikförsäkringslagen av den 26 juni 1959 (279/1959) 7 och 20 §,
dessa lagrum sådana de lyder, 7 § i lagarna 374/1979 och 548/2002 och 20 § i nämnda lag
374/1979 och i lag 656/1994, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Har den som drabbats av trafikskada medverkat till uppkomsten av skadan, kan hans ersättning för andra skador än personskador nedsättas eller förvägras, i enlighet med vad som kan tillräknas honom och det sätt varpå fordonet fördes samt övriga omständigheter, som inverkade på skadan. Har någon uppsåtligt eller av grovt vållande åsamkat sig personskada, utges ersättning härför endast i den mån övriga omständigheter medverkat till att skadan uppkom.

Har skada skett medan den skadade befann sig i fordonet, oaktat han visste eller borde ha vetat att fordonet åtkommits olovligen eller användes för brott, som icke var ringa, eller om skada förorsakats då fordon användes för brott som avses i detta moment och skadan drabbat däri delaktig person, vilken icke befann sig i fordonet, utgår ersättning från fordonets trafikförsäkring endast om synnerligt skäl därtill föreligger.

Har någon åsamkat sig personskada vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller han hade minst 0,60 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller har han förorsakat

Föreslagen lydelse

7 §

Har någon uppsåtligt vållat sig en personskada, betalas ersättning endast i den mån övriga omständigheter bidragit till att skadan uppkom. Har någon av grov oaktsamhet medverkat till uppkomsten av den personskada han lidit, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

På basis av den skadelidandes medverkan kan ersättningen för egendomsskada nedsättas enligt vad som anses skäligt eller förvägras med beaktande av den skuld som ligger den skadelidande till last och övriga omständigheter.

Har person- eller egendomsskada inträffat när den skadelidande befunnit sig i ett fordon som olovligen tagits i bruk och den skadelidande visste eller borde ha vetat att fordonet tagits i bruk olovligen, betalas den skadelidande ersättning av fordonets trafikförsäkring bara av särskilda skäl.

Har någon *lidit* personskada vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller han hade minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller har han förorsakat skadan

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

skadan då han annars har framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, betalas ersättning från fordonets försäkring endast om synnerligt skäl därtill föreligger. *Ersättningen till en passagerare kan dock på basis av hans egen medverkan till skadan nedsättas enligt vad som anses skäligt, om han när skadan inträffade befann sig i fordonet med den förare som avses i detta moment.*

Har någon åsamkat sig personskada vid framförande av fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel i andra än i 3 mom. nämnda fall, kan hans ersättning nedsättas beroende på vilken andel han hade i skadan.

Har personskada uppkommit medan fordonet stod stilla och har den icke inträffat i samband med att fordonet stannades eller sattes i gång, kan ersättningen nedsättas eller förvägras beroende på vilken andel den skadade hade i det inträffade och vilka övriga omständigheter som inverkade på skadan.

20 §

Har motorfordonets ägare, förare eller passagerare uppsåtligen eller av grovt vållande förorsakat skadan eller har skadan förorsakats genom vållande under färd med motorfordon, som åtkommit genom eller används för förövande av brott, som inte är ringa, eller har någon förorsakat skadan vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller hade han minst 0,60 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft eller har han förorsakat skadan då han annars framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, och betalar i sådant fall trafikförsäkringsbolaget i ersättning för skada ett belopp, som mottagaren har rätt att kräva av den skadeståndsskyldige,

då han annars har framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, betalas ersättning från fordonets trafikförsäkring bara av särskilda skäl.

Har någon lidit personskada vid framförande av fordon under påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel i andra än i 4 mom. nämnda fall, kan den ersättning för personskadan som betalas honom nedsättas beroende på vilken andel han hade i skadan.

Har personskada uppkommit medan fordonet stod stilla och har den icke inträffat i samband med att fordonet stannades eller sattes i gång, kan ersättningen nedsättas eller förvägras enligt vad som kan anses skäligt med beaktande av den skadelidandes andel i skadan och övriga omständigheter som inverkade på skadan.

20 §

Har motorfordonets ägare, förare eller passagerare uppsåtligen eller av grov oaksamhet förorsakat skadan eller har skadan förorsakats genom oaksamhet under färd med fordon som olovligen tagits i bruk, eller har någon förorsakat skadan vid framförande av fordon i sådant tillstånd att alkoholhalten i hans blod under eller efter färden uppgick till minst 1,2 promille eller hade han minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft eller har han förorsakat skadan då han annars framfört fordon under sådan påverkan av alkohol eller annat rusmedel än alkohol eller under gemensam påverkan av alkohol och annat rusmedel att hans förmåga till felfria prestationer var kännbart nedsatt, och betalar i sådant fall trafikförsäkringsbolaget i ersättning för skada ett belopp, som mottagaren har rätt att kräva av den skadeståndsskyldige, övergår denna rätt till bolaget. Ovan avsedd skadeståndsskyldig-

